

Hyvinvoiva työyhteisö jaksaa ja tekee hyvää tulosta

Yksityisellä liikunta-alalla työskentelevien työntekijöiden työolot vaihtelevat paljon. Osassa työpaikoista työolot ovat hyvät ja henkilöstöstä pidetään huolta. Myös erilaisia tapauksia on kerrottu Toimihenkilöliitto ERTOn työsuhdeneuvonnan päivystäjille.

Työehdot ja työpaikan pelisäännöt ovat liian monella kuntosalilla ja hyvinvointikeskuksessa hukassa tai sitten oikeiksi tarkoitettuja ohjeita sovelletaan tilanteen ja mielialan mukaan vaihtelevasti. Valitettava tosiasia on, että työnantajat ja työntekijät eivät tunne riittävästi työelämää ohjaavien lakien sisältöjä ja määräyksiä.

Tietämättömyydestä seuraa turhia riitoja ja huonon kohtelun kokemuksia. Kaikille osapuolille epämieluisat tilanteet voitaisiin välttää tai ainakin vähentää sillä, että työehdoista sovittaessa molemmat osapuolet tuntisivat omat oikeutensa ja velvollisuutensa paremmin.

Jos työpaikan henkilöstö kokee, että työnantaja kohtelee heitä arvostavasti ja oikeudenmukaisesti, se todennäköisesti näkyy myönteisesti myös asiakkaiden saamassa palvelussa. Asiakkaat kyllä aistivat sen, jos salin ohjaajat ovat työssään tyytymättömiä tai alistettuja. Hyvä tai paha fiilis tarttuu asiakkaisiin ja näkyy sitä myöten firman tuloksessa.

Ammattiliiton jäsenyys on työelämäsi vakuutus. Jäseneksi kannattaa liittyä silloin, kun kaikki on ihan hyvin työpaikalla. Jos liityt vasta silloin, kun ongelmat ovat jo riistäytyneet hallitsemattomiksi, ja tarvitsisit oikeudenkäyntiapua, olet myöhässä. Palovakuutustakaan et saa siinä vaiheessa, kun liekit lyövät jo ikkunoista ulos. Oikeusturvaan sinulla on oikeus puolen vuoden jäsenyyden jälkeen ja kun riita-asia on syntynyt jäseneksi liittymisen jälkeen.

Jäsenenä olet oikeutettu:

- neuvontaan työehtosopimus- ja palkkasuositusasioissa
- työsuhdelakimiehen palveluihin
- henkilökohtaiseen tukeen työpaikan pulmatilanteissa
- ansiosidonnaiseen työttömyyskorvaukseen
- luottamusmiehen apuun
- Emma-akatemian edullisiin koulutuksiin

Lisäksi saat matkavakuutuksen ulkomaan matkoille ja paljon hyviä alennuksia.

Useimmin kysyttyä liikunta-alalla

Kuinka paljon minun kuuluisi saada palkkaa ylityöstä?

Vuorokautinen ylityö, eli 8 tunnin työajan ylittävä työ, korvataan siten, että kahdelta ensimmäiseltä tunnilta maksetaan 50 %:lla ja seuraavilta 100 %:lla korotettu palkka. Viikoittaisesta ylityöstä maksetaan 50 %:lla korotettu palkka.

Ylityöt on aina korvattava työaikalain ja oman alasi työehtosopimuksen mukaisesti. Jollei työehtosopimusta ole, ylityö pitää korvata vähintään lain mukaan. Ylityön teettäminen edellyttää aina työntekijän suostumusta.

Olen osa-aikainen, kuuluuko minulle tarjota lisätyötä ennen uusien työntekijöiden palkkaamista?

Jos työnantaja tarvitsee lisää työntekijöitä osa-aikatyöntekijöille sopiviin tehtäviin, työnantajan on tarjottava heille näitä töitä ja tarvittaessa kohtuudella järjestettävissä olevaa koulutusta niihin.

Lisätyötä on tarjottava, vaikka työntekijä ei olisi sitä pyytänyt. Toisaalta työntekijällä ei ole velvollisuutta ottaa tarjottavaa lisätyötä vastaan. Tarjottava lisätyö voi olla muutakin kuin osa-aikaisen työntekijän ennestään tekemää työtä. Työn on kuitenkin sovelluttava työntekijälle.

Lisätyön tarjoamisvelvollisuutta ei ole, jos kyse on vain tilapäisestä työvoiman tarpeesta, joka voidaan hoitaa hetkellisin ylitöin tai tilanteesta, jossa esimerkiksi asiakasvirtojen painottuminen tietyille kellonajoille ei mahdollista kyseisen työntarjoamisvelvollisuuden täyttämistä.

Työnantaja on velvollinen korvaamaan vahingon, joka työntekijälle syntyy saamatta jäävästä lisätyöstä.

Saanko palkkaa sairausajalta?

Työntekijällä on oikeus olla sairauslomalla sairauden tai tapaturman vuoksi. Sairaana ei koskaan tarvitse eikä pidä mennä työhön. Sairastumisesta aiheutuvasta poissaolosta on ilmoitettava viipymättä työnantajalle.

Työntekijällä, joka on sairauden tai tapaturman takia estynyt tekemästä työtään, on oikeus sairausajan palkkaan. Sairausajan palkka määräytyy työsuhteen keston perusteella seuraavasti:

Jos työsuhde on kestänyt alle kuukauden, sinulle maksetaan 50% palkastasi sairastumispäivänä ja sitä seuraavina yhdeksänä arkipäivän ajalta. Jos työsuhde on kestänyt kuukauden tai sitä pitempään, olet oikeutettu saamaan täyttä palkkaa sairastumispäivältä ja sitä seuraavilta yhdeksältä arkipäivältä. Laskusääntö ei muutu kesken sairausloman, vaikka työsuhde sairausloman kuluessa tulisikin jatkuneeksi kuukauden. Sairausajan palkka määräytyy sen palkan mukaan, jonka työntekijä olisi saanut työssä ollessaan.

Oikeus pidempään sairausajan palkkaan voi perustua työsopimukseen tai työpaikalla noudatettuun käytäntöön. Jos työntekijän työkyvyttömyys jatkuu vielä sen jälkeen, kun työnantajan palkanmaksuvelvoite on päättynyt, työntekijä voi hakea Kansaneläkelaitoksen (Kela) maksamaa sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa.

Lyhennelmä Liikunnan Ammattilainen numerosta 2/2016

Teksti: Jarmo Lahti, Asiantuntija, Toimihenkilöliitto ERTO